

EXERCICI 1. VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA I i II
(Duració: 1 h)

Llig el text següent i contesta les qüestions que hi ha a continuació.

Sobre la por

Som una espècie intel·ligent, és a dir, una espècie expectant: *sabem* que ens hem de morir, *sabem* que ens poden passar coses. Per això coneixem bé el gust de la por. Som una espècie amb moltes virtuts necessàries per a viure en societat: som solidaris i cooperatius perquè sols no podem subsistir, sabem treballar junts perquè sovint és pura necessitat, ens ajudem els uns als altres

5 perquè sense això no sobreviuríem. Molt bé, tot això és cert. Però també som prepotents i ens agrada manar sobre algú, ens agrada posseir i acumular, som envejosos i mirem amb mals ulls el bé dels altres. Som animals eixits d'entorns hostils: la pau i l'absència d'agressió no sempre han estat benèfiques per a qui les practicava, i per això són conquestes lentes, construccions ideals, complicades, que ens guarden d'amenaques permanents.

10 En aquestes societats de l'Europa occidental, que són les nostres, la violència ha estat, fins fa ben poc, part de la vida gairebé quotidiana de qui no se'n podia protegir: i els rics podien i els pobres no. Als barris foscos de les ciutats, fa a penes un segle, la gent no gosava caminar de nit. Jo he conegut vells de poble que em contaven històries esgarrifoses de la seua joventut, amb pistoles, ganivets i bastons sense fre. I a casa meua, quan jo era menut, a l'horta de València, mon pare

15 dormia amb pistola sota el coixí i una escopeta carregada al peu del llit: l'amenaça nocturna dels lladres era permanent. I els jocs infantils que recorde eren sovint d'una violència extrema.

No hauríem d'idealitzar, per tant, ni una bondat natural universal ni un passat recent de seguretat general i garantida. Hem patit pors ancestrals davant dels sorolls de la nit, davant dels esperits que ens amenacen, dels dimonis de l'infern, dels llamps i dels trons, dels animals feréstecs, de la fam i

20 de les malalties. Però segurament allò que els humans han temut més al llarg de mil·lenaris infinits són els altres humans. Després, en el curs del darrer mig segle, tots els béns de la pau van semblar progressivament possibles. Amb garantia oficial, evidentment. I amb estalvis productius, pensions creixents i protecció segura contra tot desordre, violència o agressió. Les pors antigues, doncs, eren les pors naturals que ajudaven a combatre els poders de l'infern. Les temors noves, ara mateix,

25 en són una de sola: la de perdre la il·lusió del paradís.

Joan F. Mira, *El País*, 19/03/2015

QÜESTIONS

1. Enuncia el tema del text i després resumix-ne el contingut amb una extensió màxima de 10 línies. (2 punts: 1 punt el tema; 1 punt el resum)

2. Respon a les qüestions següents sobre el text justificant sempre les respostes amb exemples. (2 punts)

- a) A quina tipologia textual pertany el text? (0,50 punts)
- b) Quina varietat diafàsica (registre) s'utilitza? (0,50 punts)
- c) A quina varietat geogràfica (dialecte) correspon? (0,50 punts)
- d) Explica l'ús que fa l'autor de la cursiva en el text. (0,50 punts)

3. Identifica el tipus de sintagmes subratllats i la seua funció sintàctica. A continuació, torna a escriure els enunciats substituint-hi els sintagmes subratllats pel pronom feble corresponent. (1 punt)

- a) Som una espècie intel·ligent (línia 1) (0,25 punts)
- b) La gent no gosava caminar de nit (línia 12) (0,25 punts)
- c) Em contaven històries esgarrifoses (línia 13) (0,25 punts)
- d) Mon pare dormia amb pistola sota el coixí (línies 14-15) (0,25 punts)

4. Escriu un sinònim dels mots o de les expressions següents tenint en compte el context dins del text anterior. (2 punts)

- a) espècie (línia 1) (0,22 punts)
- b) virtuts (línia 3) (0,22 punts)
- c) hostils (línia 7) (0,22 punts)
- d) gairebé (línia 11) (0,22 punts)
- e) quotidiana (línia 11) (0,22 punts)

5. Reflexiona sobre el contingut del text de Joan Francesc Mira. Escriu un text de 150 paraules en què dones la teua opinió sobre el tema. (3 punts)

Críteris de qualificació
<ul style="list-style-type: none">• Es valora la correcció gramatical, lèxica i ortogràfica de tot l'exercici.• Les faltes d'ortografia poden restar 0,05 punts per cada falta. Ara bé, no es compten les faltes repetides i el descompte es fa per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació correspon a 0.• L'exercici es qualifica amb una puntuació numèrica entre 0 i 10 punts, sense decimals, i es consideren negatives les qualificacions inferiors a 5.